

שני משלים לשופר

משיחת יו"ד שבט תשמ"ו

"אמר הקב"ה: אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם; אמרו לפני זכרונות כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה; ובמה - בשופר".

הביאור בזה - נמצא ב"המשך" הידוע של אדמו"ר מהר"ש, ששם הוא מביא שני משלים על ענין תקיעת שופר: משל אחד בשם הבעל-שם-טוב, ומשל נוסף בשם ר' לוי-יצחק מברדיטשוב, כפי שכבר נדפס ב"המשך" זה.

המשל של הבעש"ט הוא: משל לבנו של מלך, שעלה ברצון המלך ושלח את בנו כדי שיוסיף חכמה במדינה רחוקה, ולאחר-מכן - מצד סיבות - שכח בן המלך על אביו המלך ומנהגי המלך, ושכח אפילו את הלשון שבה היו מדברים בעיר הבירה עם המלך ועם אנשי עיר הבירה.

לאחר-מכן, כשחזר בן המלך לבירת המלך ורצה לבוא אל המלך - לא הניחו לו לבוא אליו, שהרי שכח את הכתב והלשון. מה יעשה אז בן המלך? הוא צועק בקול, עד שהצעקה מגיעה אל אביו המלך, ואביו המלך מכיר שזהו קול בנו, ואז הוא מכניס אותו אליו אל היכל המלך ומלבישו ומנעילו, כפי שממשיך שם במשל.

נוסף לכך ישנו המשל השני: משל למלך שהלך ביער ותעה, עד שנמצא לו חכם שהכיר בו שהוא המלך, וממילא קיבל אותו ולאחר-מכן הורה לו את הדרך והביא אותו לעיר הבירה.

לאחרי זמן, כשהתנהג - אותו חכם שהביא את המלך - שלא כרצויו, נעשה כלפיו העדר הרצון של המלך, עד ששפטוהו; ואז מבקש אותו חכם שיניחו לו ללבוש את אותם לבושים שבהם פגש את המלך בשעתו, ושגם המלך ילבש את אותם לבושים שלבש אז כשפגש את החכם ביער, והחכם העלה אותו על דרך המלך.

וזהו גם הנמשל, כפי שממשיך ר' לוי מברדיטשוב: הקב"ה "הלך על כל עם ולשון" ורצה שיקבלו את תורתו, ואף אחד לא קיבלה, עד שבא אל "ישראל עם קרובו" והם קיבלו את תורתו.

ולכן, כשמגיע ראש-השנה - "ובמה בשופר", תוקעים בשופר, על-דרך תקיעת השופר שהיתה בשעת מתן-תורה; ואזי נזכר מלך מלכי המלכים הקב"ה באותו זמן ש"החזירה על כל אומה ולשון" ולא קיבלוה, ודוקא "ישראל עם קרובו" קיבלו את התורה, ומכאן ואילך מוחל הוא על כל הענינים, והכל חוזר לקדמותו - על-ידי "במה בשופר" בראש-השנה, המזכיר את השופר של מתן-תורה ואת המעמד והמצב של מתן-תורה.

החילוק בין שני המשלים הוא, שהמשל הראשון מורה על ענין של פעולה מצד בן המלך - הוא צועק בצעקה גדולה, "קלא פנימאה", וצעקה זו מזכירה למלך על קיומו; קול השופר של בן המלך מזכיר למלך שזהו קולו של בנו, ש"קולו של בנו" הוא ענין התשובה.

ואילו המשל השני עוסק בענין מתן-תורה, בענין התורה, המורה על ענין של חשיבות.

והם הם שני הענינים שבענין "ובמה בשופר": הן ענין "תמליכוני עליכם" שהיה באחד המשלים, והן ענין "יעלה זכרוניכם לפני לטובה" כפי שהיה במשל השני - "במה" נעשים שני ענינים אלו? שניהם נפעלים דוקא על-ידי ענין השופר.

